

مسجد افضلیه

مسجد افضلیه سال ۱۳۲۸ ساخته شد و نام آن برگرفته از اسم بانی ساخت آن یعنی مرحوم حاج علی اکبر افضلی است. این مسجد در فهرست آثار ملی قرار دارد.

نشانی: محله ابن بابویه، خیابان فدائیان اسلام، مسجد افضلیه

معماری مینیاتوری

این مسجد در دست روبه‌روی بقعه بی‌بی زبیده (س) قرار دارد. معماری آن ۵ گنبد زیبا، مینیاتوری در اصطلاح معماران، از نوع پلان ۱۲ ایوانی است و یک حیاط ۱۲ ایوان در طرفین آن قرار گرفته که با تزئینات کاشی کاری و استفاده از کتیبه‌های آجری آذین شده‌اند. از همان ورودی در مسجد، شیوه معماری پر از رسمی سازی، مقرنس، کاسه‌سازی و گره‌سازی استاد لرزاده خودنمایی می‌کند. فضای داخل مسجد هم از هنر او بی‌پهره نیست و در کاشی کاری‌ها و ساخت قسمت‌های مختلف بنا ظرایف استادانه‌ای به کار رفته است.

تفسیر به نفع اهالی

مسجد افضلیه نه تنها جزو مساجد فعال استان تهران است و به لحاظ ماهیت تاریخی مورد توجه قرار دارد، بلکه جزو مساجد و بناهایی محسوب می‌شود که با ساخت آن بافت محله حسین آباد تغییر شکل داد. بعد از ساخت این مسجد، کم‌کم شکل معماری محله و محدوده‌های اطراف مسجد، به‌ویژه بعد از پیروزی انقلاب تغییر کرد و این محله شکلی نو به خود گرفت. شهرک جدیدی به اسم شهرک جوادالائمه (ع) در کنار مسجد ساخته و بر جمعیت محله افزوده شد و با افزایش جمعیت، به تبع آن تعداد نمازگزاران مسجد افضلیه هم روز به روز بیشتر و فعالیت‌های این مسجد نیز گسترده‌تر شد.

پایگاه فعالیت‌های مذهبی

این مسجد از ابتدای شکل‌گیری تاکنون مانند خیلی از مساجد دیگر در موضوعات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دخیل بوده و پایگاهی برای رفع مشکلات اهالی محل محسوب می‌شود. در ایام مختلف، به‌ویژه محرم، رنگ‌بوی محرم به‌خود می‌گیرد و برنامه‌های ویژه‌ای در آن برگزار می‌شود. برنامه ویژه‌ای که اهالی این مسجد در ماه محرم به شکل جدی دنبال می‌کنند، اطعام نیازمندان و تهیه بسته‌های اقلام برای استفاده گروه‌های نیازمند است. مردم هم نذورات خود را در این ماه معنوی به این موضوع اختصاص می‌دهند.

مساجد تاریخی پایگاه مهمی برای مراسم مذهبی محسوب می‌شوند

سوگ در خانه‌های خدا

از مسجد ارگ در قلب بافت تاریخی گرفته تا مسجد لرزاده با معماری قاجاری، شهر تهران مساجد قدیمی و معروف بسیاری را در خود گنجانده است. این مساجد جدا از نقشی که در برگزاری نماز و تأثیر گذاری تاریخی‌ای که در بستر تحولات سیاسی و اجتماعی پایتخت دارند، اغلب به‌عنوان پایگاهی مهم برای اجرای برنامه‌های معنوی به‌ویژه در ایام محرم شناخته می‌شوند. بعضی از این مساجد، معماری چشم‌نواز دارند و می‌توانند مقصدی متفاوت برای سیاحت و زیارت افرادی باشند که در این روزهای پر از معنویت، دوست دارند در فضایی متفاوت عزاداری کنند.

سعیه مرادی

مسجد و مدرسه عالی شهید مطهری

از پیشروترین مساجد و مدارس علوم دینی در تهران است. این مجموعه توسط محمد حسین خان سپهسالار، صدراعظم ناصرالدین شاه قاجار در محدوده باغ بهارستان بنا شد.

نشانی	فلسف جنوب شرقی میدان بهارستان جنب ساختمان قدیمی مجلس
مترو	بهارستان
اتوبوس	بهارستان
خانواده	مناسب

متأثر از معماری مذهبی و عثمانی

ساختمان این مسجد تحت تأثیر معماری مذهبی و دربار امپراتوری عثمانی به‌ویژه در گنبدسازی و تعداد مناره‌های آجری است. مسجد شهید مطهری سال ۱۳۱۵ به ثبت ملی رسید. جلوخان، سردر، دهلیز، حجره‌های ۲ طبقه، ۴ ایوان، گنبد عظیم، شبستان، ۸ گلدسته، مناره کاشی کاری شده و کتابخانه از بخش‌های مختلف این مسجد هستند. مسجد و مدرسه عالی شهید مطهری میزبان بسیاری از مراسم مهم مذهبی کشوری است. در ماه محرم نیز برنامه‌های عزاداری متنوعی در این مسجد برگزار می‌شود.

مسجد ارگ

مسجد ارگ در دوره قاجار به خواسته مهد علیا، مادر ناصرالدین شاه بنا شد و به مسجد «مادر شاه» نیز معروف بود. با گذشت سالیان هنوز هم برنامه‌های مسجد ارگ به‌ویژه در ایام محرم برگزار است.

نشانی	چهارراه گل‌بندک، خیابان ۱۵ خرداد خیابان داور
اتوبوس	گل‌بندک
مترو	گل‌بندک
خانواده	مناسب

سیاسی‌ترین مسجد تهران

مسجد ارگ معماری ویژه‌ای ندارد. این مکان نخستین مسجد تک‌شبستانی بود که بعدها در سال ۱۳۴۰ کمی توسعه یافت و شکل امروزی را به خود گرفت. اهمیت مسجد ارگ به موقعیت جغرافیایی آن برمی‌گردد که در مرکز شهر و کنار بازار قرار دارد و از گذشته تاکنون، پایگاهی مهم برای فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی بوده است، به نوعی این مسجد را می‌توان از سیاسی‌ترین مساجد کشور دانست. برخی از برنامه‌های این مسجد زنده و مستقیم از صداوسیما کشور پخش می‌شوند.

مسجد امام خمینی

مسجد امام خمینی (ره)، دومین مسجد تاریخی تهران در بازار بزرگ است که در سال ۱۳۷۵ در زمه آثار ملی کشور قرار گرفت.

نشانی	خیابان ۱۵ خرداد، روبه‌روی خیابان ناصرخسرو
اتوبوس	گل‌بندک
مترو	۱۵ خرداد
خانواده	مناسب

مسجدی با ۱۴ ایوان

وسعت مسجد امام ۱۱ هزار مترمربع است و ۳ سردر در بخش‌های شمالی، شرقی و غربی دارد. در ساخت این مسجد ۴ ایوانه از مساجد قزوین و اصفهان الگوبرداری شده است. صحن مسجد یکی از جذابیت‌های اصلی مسجد است و در حیاط زیبای آن نیز حوض و سقاخانه‌های سنتی قرار دارد. منبر مسجد نیز از ۱۲ پله مرمرین ساخته شده است. این مسجد یکی از پاتوق‌های اصلی عزاداران حسینی در ایام محرم است. شما هم می‌توانید محرم امسال به‌ویژه در روزهای تاسوعا و عاشورا در اینجا حضور پیدا کنید و از مراسم بهره ببرید.

مسجد لرزاده

از مساجد معروف تهران است که توسط علی اکبر برهان در دهه ۲۰ شمسی قرن گذشته تأسیس شد. معماری این مسجد را حسین لرزاده بر عهده داشته است.

نشانی	خاوران، ۱۷ شهریور، کاظمی بین لرزاده و توکلی
اتوبوس	لرزاده
مترو	میدان قیام
خانواده	مناسب

مسجدی با معماری قاجاری

مسجد لرزاده براساس معماری قاجاری با طاق‌های هفت کاسه، ستون‌های متعدد و محراب کوچک با کاشی کاری فیروزه‌ای رنگ ساخته شده است. مساحت این مسجد هزار و ۱۰۰ مترمربع است و چیزی در حدود ۶۰۰ مترمربع آن به فضای شبستان شامل صحن سابق، شبستان زنان و مردانه اختصاص دارد. این مسجد هنوز هم بعد از ۸۰ سال حال و هوای سنتی‌اش را حفظ کرده است. مراسم عزاداری در این مسجد هنوز شکل سنتی دارد و دور از هر نوع تجملاتی برگزار می‌شود.

